

Ramon I. Canyelles guanya el Premi Pica d'Estats

El treball periodístic “Esglésies amb campana d’obús” va guanyar un dels guardons de la XV edició del Premi Internacional Pica d’Estats, convocat per la Diputació de Lleida i que distingeix els millors articles publicats arreu del món sobre les Terres de Lleida. El seu autor és Ramon I. Canyelles i el treball ha estat publicat a la nostra revista, *La Palanca*.

El Premi Turístic Internacional Pica d’Estats va ser creat ara fa 15 anys per la Diputació de Lleida; la seva funció és distingir els millors treballs periodístics de televisió, ràdio i premsa escrita que tenen les terres de Lleida com a protagonistes i que afavoreixen la seva promoció turística. Els premiats es van donar a conèixer el passat 2 de febrer i el lliurament es farà el proper 12 de març a Lleida a la seu de la Diputació.

El jurat del premi està format per periodistes de prestigi com Montserrat Minobis (nova directora de Catalunya Ràdio), Josep Cuní (periodista de TV3, actualment al capdavant de *Coses que passen*), Lluís Foix (conseller delegat de *La Vanguardia* digital) o Antoni Franco (director d’*El Periódico de Catalunya*).

Enguany s’hi van presentar un total de 182 treballs en les diferents categories, destacant el premi concedit al diari *New York Times* per un reportatge sobre la ruta dels “Carros de Foc del Pirineu i el Parc Nacional d’Aigüestortes i Sant Maurici”, el concedit al diari *Heraldo de Aragón* per un article sobre les “Falles del Pirineu” i el concedit a *Antena 3*, que va rebre un guardó per un reportatge titulat “Escondidos en la nieve”.

“Esglésies amb campana

d’obús” és un treball que consta de diferents capítols i que es ve publicant a les pàgines de *La Palanca* des del mes d’agost de 2003. El seu autor és Ramon I. Canyelles, un barceloní que té segona residència a la Colònia-la Fàbrica del

**Premis per al *New York Times*,
Antena 3 i... *La Palanca***

municipi d’Artesa i que s’ha convertit en un estudiós de les nostre contrades. El treball és una recopilació de les esglésies del municipi que tenen una campana feta amb el cap d’un obús, amb explicacions sobre aquests temples religiosos i la història de la campana. El tema resulta curiós i està carregat de simbolisme, ja que les campanes originàries van ser foses durant la Guerra Civil per fabricar municions i, posteriorment, els caps d’obús van ser reutilitzats per fabricar les campanes.

Vista la categoria del jurat i dels altres premiats, cal felicitar el nostre company Canyelles, per donar a conèixer aquest patrimoni tan peculiar de casa nostra i prestigiar la nostra publicació.

Ramon I. Canyelles

Dades biogràfiques

Ramon Ignasi Canyelles va néixer a Barcelona el 8 d’agost de 1955. Es va casar amb Carme Rovira i Puig, d’Artesa de Segre, i viuen a l’Hospitalet de Llobregat amb el seu fill Ferriol. L’any 1995, la seva família es va comprar un pis a la Colònia-la Fàbrica, on anys enrera havia treballat la seva sogra, i des de llavors puguen a passar els caps de setmana i les vacances.

La professió

És agent de viatges des de l’any 1971, quan va deixar l’escola i va començar en una agència com a “botones”. Va passar per quatre agències de viatges abans que a principis dels 90 muntés una empresa d’aquest ram amb 3 oficines per a un grup d’empreses on l’activitat principal era el transport en autocar. Des del 1997, “després de fer tots els papers de l’auca en aquesta professió” –segons ens comenta ell mateix-, té la seva pròpia oficina en règim de sucursal associada a una agència principal. És una oficina petita de servei personalitzat sense voluntat de fer grans muntatges ni comercials ni turístics, a la que pretén donar-li un caire d’assessoria en viatges a partir de l’experiència acumulada en aquests 33 anys. El tipus de producte que comercialitza, bàsicament, és el viatge d’empresa i el vacacional.

L’espeleologia

El Ramon és un gran aficionat a l’espeleologia. El 1972 es fa soci de l’Agrupació Excursionista “Catalunya”, ingressant a la secció l’Equip de Recerques Espeleològiques. El 1975 aconseguix el títol de monitor en aquesta disciplina i amb el pas del temps es converteix en un expert de renom, participant en diferents exploracions a Catalunya, Euskadi, Aragó, Cantàbria i França. A mencionar l’exploració de la Grallera de Guara

(Osca) amb una vertical absoluta de 270 metres i on va experimentar amb èxit un nou sistema d'ascens per grans verticals: l'atac lleuger (sols dues persones), canviant el sistema dels atacs pesats, és a dir, un gran operatiu de persones i material per baixar aquest pou. Ell i el seu company van ser el 3r i 4t que tocaven terra en aquesta grallera, una de les grans verticals mundials. També va ser pioner en l'exploració al Morterón del Hoyo Salzoso (Cantàbria) i ha participat en la descoberta i exploració de nombroses cavitats i galeries subterrànies. Actualment és el vicepresident del seu club i va confeccionar un llibre commemoratiu del 50è aniversari, "Des de la Falconera a la Verna. ERE AEC, 50 anys d'història". També ha estat el creador de la seva uep, www.ere-aec.com

La fotografia

Una altra de les aficions de Canyelles, que practica des de mitjans dels 70, és la fotografia amb la qual encara treballa amb càmeres manuals, Pentax i Yasicas amb diverses òptiques. Malgrat els avenços tecnològics i la seva afició a la informàtica, per fer fotografies encara necessita la "primitivitat" de les càmeres manuals, ja que li agrada tenir el control del resultat, tot i el pes que representa carregar amb l'equip per les muntanyes d'Artesa. En els dos darrers anys ha fet 3000 fotografies amb un tema únic: Artesa de Segre, però amb molts subtemes. En el àmbit fotogràfic, Canyelles és cofundador de l'Associació Fotogràfica de Gràcia "Robert de la Riba", entitat que porta el nom d'aquest frare caputxí, mestre de capella a l'Escolania de la Mare de Déu de Pompeia, gran músic, organista i compositor mort l'any 1999, amb qui tenia molta vinculació. L'entitat

organitza cursos i exposicions i està preparant, junt amb els Caputxins de Pompeia, uns concerts homenatge al Pare Robert, on s'interpretaran les seves obres combinades amb la projecció de les seves fotos. Canyelles també és autor de la uep www.a-fotogracia.org.

Artesa de Segre i les campanes

Pel que respecta a Artesa de Segre és un municipi que té captivat Canyelles per la seva abundant riquesa paisatgística, històrica, arqueològica, arquitectònica, turística, gastronòmica... Ens explica que: "Totes aquestes vivències i impressions m'obliguen a treballar el territori buscant-li les seves inesgotables possibilitats. Això m'ha portat a recopilar un important arxiu de dades, documents, publicacions, bibliografia, experiències, fotografies, materials, etc. que de mica en mica han anat omplint el meu espai, tant a nivell d'espai físic com de coneixement, creant-me la necessitat d'investigar i escriure sobre el municipi en general".

"Aquest afany recopilatori m'ha portat a parlar amb molta gent i algunes entitats d'Artesa i els seus agregats que han enriquit els meus coneixements sobre la comarca. La fórmula de coneixement del territori que més m'agrada és la de fer molts quilòmetres en cotxe per les carreteres i pistes (ja m'han hagut de treure 4 cops amb un tractor de diverses pistes per pretendre-li massa al cotxe) i, sobretot, caminades per conèixer mentre es camina. En aquestes caminades amb l'ajut de mapes i fotografies aèries amb l'important complement del GPS es decobreixen sovint, molts llocs i elements interessants que en bastants ocasions han estat treballats per la mà de l'home d'èpoques diverses".

Canyelles ha fet algunes col·laboracions amb l'Associació la Roureda i l'estiu del 2003 va presentar a la 25a Jornada de Treball del Grup de Recerques de les Terres de Ponent una ponència sobre el Museu del Montsec d'Artesa. Des del gener de 2003 participa a la revista *La Palanca* amb la secció *Artesa Pas a Pas*, aquestes aportacions basades en la recerca i la investigació tenen la pretensió d'aprofundir en temes i aspectes lligats a la història, la

cultura i la geografia del nostre municipi amb la intenció de recuperar informacions que es podrien perdre, és per això que la base d'aquests articles és el contacte humà parlant amb la gent gran del municipi, a més de consulta a la poca bibliografia existent i de trepitjar el terreny.

El dia 5 de febrer de 2004 el Telenotícies Comarques de TV3 va emetre el reportatge sobre les campanes d'obús d'Artesa de Segre que van rodar durant el mes de desembre. En l'edició XV del premi de periodisme Pica d'Estats, Ramon I. Canyelles va guanyar *ex-aequo* l'apartat de premsa local pels articles sobre les campanes d'obús publicats a *La Palanca*. Sobre el tema de les campanes d'obús, un cop acabats els articles té en projecte l'adaptació dels textos en format llibre i la confecció d'un *Power Point* per a conferències.

Junt amb companys arqueòlegs de Barcelona i Lleida estan realitzant un ampli treball d'arqueologia i història en una zona del municipi que esperen tenir enllestit a l'estiu 2004. Quant a la feina pendent hi ha molts projectes de temes variats, d'entre ells alguns monogràfics tant o més amplis que el de les campanes amb elements no suficientment considerats o coneguts del nostre municipi i que cal donar a conèixer al públic en general. "El municipi és gran i difícilment l'acabarem" -comenta Canyelles.

La seva finestra oberta és el uep www.artesadesegre.net, un treball molt ambiciós que difícilment podrà completar-se, per la seva extensió, en els propers anys i en el qual és del tot impossible incloure-hi la gran quantitat de documentació que ha recopilat. La voluntat és que en el futur aquest uep sigui una enciclopèdia sobre tot el conjunt del municipi d'Artesa de Segre accessible per a tothom des de la xarxa d'internet.

"Totes aquestes aficions les comparteixo amb la militància política activa que també em pren hores de la setmana i amb una família que per sort meva, encara, em dóna el seu suport".